

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
навчальний рік 2022/2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Основи медичних знань

(назва освітнього компоненту)

Нормативний освітній компонент

Форма здобуття освіти – очна

Галузь знань _____ 23 «Соціальна робота» _____
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність _____ 231 «Соціальна робота» _____
(шифр і назва спеціальності)

ОПП _____ «Соціальна робота» _____

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

курс _____ II _____

Силабус освітнього компоненту
затверджено на засіданні кафедри загальної
практики – сімейної медицини та
внутрішніх хвороб

Протокол від
«26» серпня 2022 року № 8

Завідувач кафедри

проф. Пасієшвілі Л.М.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
“ ” серпня 2022 року №

Голова

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Розробники силабусу:

Пасієшвілі Л.М., зав. кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, професор, доктор медичних наук

В'юн Т.І., асистент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, доцент, кандидат медичних наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

В'юн Тетяна Іванівна, асистент, доктор філософії, фахівець з загальної практики – сімейної медицини.

Корпоративна пошта викладача:

ti.viun@knmu.edu.ua

Литвиненко І.Ф., асистент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб.

Корпоративна пошта викладача:

if.lytvynenko@knmu.edu.ua

Консультації проводяться на кафедрі загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб (в ННМК «Університетська клініка» ХНМУ) за адресою м. Харків, вул. Олександра Шпейера, 4 за графіком.

Локація: 61157, м. Харків, вул. Олександра Шпейера, 4.

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи медичних знань» складена відповідно до Освітньо-професійної програми «Соціальна робота» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота».

Опис освітнього компоненту (анотація). Згідно з навчальним планом програма для 2 курсу обсягом 180 годин складається з 6 годин лекційних, 14 годин практичних занять та 160 годин самостійної роботи студентів, присвячених вивченню законодавства України у сфері соціального захисту та надання соціальних послуг; основ здоров'я людини, здорового способу життя, раціонального харчування в сучасних умовах, загальним принципам боротьби зі стресом, питанням невідкладної допомоги і долікарської реанімації при цілому ряді критичних станів здоров'я і життя людини, наведені основні дані про інфекційні хвороби, їх збудників, шляхи поширення, заходи профілактики, в основі яких лежить особиста гігієна, образ життя, харчування. Окремо розглядаються неінфекційні хвороби, профілактика виникнення і поширення, принципи їх діагностики, лікування та основи догляду за хворими соціальними робітниками.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Основи медичних знань» є поняття, концепції та методи підтримання і надання кваліфікованої допомоги особам, групам людей, громадам з метою розширення або відновлення їхньої здатності до соціального функціонування, реалізації громадянських прав, запобігання соціальної ексклюзії.

Міждисциплінарні зв'язки. Валеологія, етика, соціологія, анатомія, фізіологія, психологія, сімейна медицина, геронтологія.

Пререквізити дисципліни.

«Основи медичних знань» як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами шкільної анатомії, соціальної і демографічної статистики, загальної та вікової психології, соціальної психології.

Постреквізити дисципліни.

«Основи медичних знань» як навчальна дисципліна є базисом для вивчення медичних дисциплін на подальших курсах.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view?id=4204>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Основи медичних знань» є придбання цілісного уявлення про комплекс заходів, запропонованих медичною наукою і практикою, спрямованих на збереження, зміцнення і відновлення здоров'я; брати участь у формуванні валеологічної культури населення; формування навичок і вмінь надання першої (долікарської) допомоги; формування готовності діяти грамотно і ефективно в ситуаціях загрози здоров'ю; знати та вміти доглядати пацієнтів із інфекційними та неінфекційними захворюваннями; основи законодавства України у сфері соціального захисту та надання соціальних послуг.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розумінням здоров'я як безумовної цінності, що призводить до осмислення і прийняття здорового способу життя;
- володіння навичками здоров'язберігаючих супроводу життєдіяльності індивідуума в соціальному середовищі;
- попередження найбільш поширених внутрішніх та інфекційних захворювань;
- володіння правилами догляду за хворими;
- надання долікарської медичної допомоги при загрозованих для життя станах;
- знання законодавства України у сфері соціального захисту та надання соціальних послуг.

13. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. Здатність планувати та управляти часом.

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові):

1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.
7. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.
9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.
13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.
14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.
15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.
16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

- 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
- 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
- 19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.
- 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

- 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
- 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
- 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.
- 26. Орієнтуватися в базових питаннях фізіології та анатомії людини.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен знати:

- основні критерії та показники здоров'я і нездоров'я;
- норми здорового способу життя;
- принципи боротьби зі стресом в соціумі;
- основні принципи надання медичної (некваліфікованої) допомоги;
- основні поняття про інфекційні та неінфекційні хвороби та методи їх профілактики і діагностики;
- основи догляду за хворими з позиції соціального робітника;
- основи законордавства України у сфері соціального захисту та надання соціальних послуг.

У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен вміти:

- самостійно поповнювати знання, які стосуються збереження, зміцненню та відновленню здоров'я індивіда та соціума;
- застосовувати знання з дисципліни основи медичних знань у практичних ситуаціях;
- здійснювати валеологічне виховання;
- враховувати індивідуальні і вікові особливості фізіології людини в соціальній роботі;
- аналізувати та інтерпретувати дані медичної документації про стан здоров'я;
- надавати долікарську медичну допомогу при травмах і пошкодженнях, екстрених терапевтичних станах, що вимагають невідкладної допомоги.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Інформація про дисципліну

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>23 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	Нормативна
Загальна кількість годин - 180	Спеціальність: <u>231 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		4-й
Годин для очної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 90 самостійної роботи студента - 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		70 год.
		Самостійна робота
90 год.		
		Вид контролю: іспит

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи здоров'я людини. Соціально-психологічні аспекти здорового способу життя. Основи раціонального харчування. Стрес і дистрес. Проблеми здоров'я різних вікових груп.	2
2	Основи роботи соціального робітника. Способи підтримки здоров'я і профілактики захворювань. Асептика. Антисептика. Особиста гігієна хворого.	2
3	Профілактичні і протиепідемічні заходи інфекційних захворювань. Роль соціального робітника у епідемічному вогнищі.	2
4	Основні анатомічні та фізіологічні особливості пацієнтів різного віку.	2
5	Нервова система. Захворювання нервової системи.	2
6	Серцево-судинна система. Захворювання серцево-судинної системи. Вимірювання артеріального тиску, пульсу, дихання.	2

7	Опорно-рухова система, її функції. Кісткова і хрящова тканина. Розвиток і сполучення кісток. Захворювання опорно-рухового апарату.	2
8	Травна система. Загальний огляд органів травлення. Захворювання органів травлення.	2
9	Ендокринна система. Регуляція діяльності ендокринних залоз. Захворювання щитовидної залози. Цукровий діабет.	2
10	Сечовидільна система. Особливості фізіології та гігієни жіночого, чоловічого організмів. Захворювання сечовидільної системи. Поняття інконтиненції (нетримання сечі). Корекція нетримання сечі.	2
Всього лекційних годин		20

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи здоров'я людини. Соціально-психологічні аспекти здорового способу життя. Основи раціонального харчування. Стрес і дистрес. Проблеми здоров'я різних вікових груп.	4
2	Основи роботи соціального робітника. Способи підтримки здоров'я і профілактики захворювань. Асептика. Антисептика. Особиста гігієна хворого.	4
3	Профілактичні і протиепідемічні заходи інфекційних захворювань. Роль соціального робітника у епідемічному вогнищі.	4
4	Основні анатомічні та фізіологічні особливості пацієнтів різного віку.	6
5	Серцево-судинна система. Захворювання серцево-судинної системи. Вимірювання артеріального тиску, пульсу, дихання.	4
6	Кровоносна система. Кров та її функції. Значення функціональних показників крові для загального стану здоров'я людини. Кровотечі.	4
7	Опорно-рухова система, її функції. Кісткова і хрящова тканина. Розвиток і сполучення кісток. Захворювання опорно-рухового апарату.	4
8	М'язова система. Функції скелетних м'язів. Сила м'язів. Втома від статичного і динамічного навантаження. Рухова активність і здоров'я.	4
9	Травна система. Загальний огляд органів травлення. Захворювання органів травлення.	4
10	Ендокринна система. Регуляція діяльності ендокринних залоз. Захворювання щитовидної залози. Цукровий діабет.	4

11	Нервова система. Захворювання нервової системи.	4
12	Сечовидільна система. Особливості фізіології та гігієни жіночого, чоловічого організмів. Захворювання сечовидільної системи. Поняття інконтиненції (нетримання сечі). Корекція нетримання сечі.	4
13	Шкіра людини та її особливості. Пошкодження шкіри та її рецепторів. Вимірювання і підтримка температури тіла.	4
17	Значення органів чуття. Небезпека пошкодження очей. Орган слуху і рівноваги – вухо. Вестибулярний апарат. Органи смаку і нюху. Значення санітарії та гігієни для життєдіяльності органів чуття.	4
14	Невідкладна допомога і долікарська реанімація.	6
15	Основи законордавства України у сфері соціального захисту та надання соціальних послуг	4
16	Складання й оформлення професійно-нормативних документів. Класифікація ділових паперів. Види документів за класифікаційними ознаками. Формуляр документа. Сучасні вимоги щодо складання та оформлення документів. Правила написання тексту документів.	6
Всього годин практичних занять		70

2.2.5. Самостійна робота

	Назва теми	Кількість годин
1	Основи здоров'я людини. Соціально-психологічні аспекти здорового способу життя. Основи раціонального харчування. Стрес і дистрес. Проблеми здоров'я різних вікових груп.	6
2	Основи роботи соціального робітника. Способи підтримки здоров'я і профілактики захворювань. Асептика. Антисептика. Особиста гігієна хворого.	6
3	Профілактичні і протиепідемічні заходи інфекційних захворювань. Роль соціального робітника у епідемічному вогнищі.	6
4	Основні анатомічні та фізіологічні особливості пацієнтів різного віку.	6
5	Серцево-судинна система. Захворювання серцево-судинної системи. Вимірювання артеріального тиску, пульсу, дихання.	6
6	Кровоносна система. Кров та її функції. Значення функціональних показників крові для загального стану здоров'я людини. Кровотечі.	4

7	Опорно-рухова система, її функції. Кісткова і хрящова тканина. Розвиток і сполучення кісток. Захворювання опорно-рухового апарату.	6
8	М'язова система. Функції скелетних м'язів. Сила м'язів. Втома від статичного і динамічного навантаження. Рухова активність і здоров'я.	6
9	Травна система. Загальний огляд органів травлення. Захворювання органів травлення.	6
10	Ендокринна система. Регуляція діяльності ендокринних залоз. Захворювання щитовидної залози. Цукровий діабет.	6
11	Нервова система. Захворювання нервової системи.	4
12	Сечовидільна система. Особливості фізіології та гігієни жіночого, чоловічого організмів. Захворювання сечовидільної системи. Поняття інконтиненції (нетримання сечі). Корекція нетримання сечі.	6
13	Шкіра людини та її особливості. Пошкодження шкіри та її рецепторів. Вимірювання і підтримка температури тіла.	4
14	Значення органів чуття. Небезпека пошкодження очей. Орган слуху і рівноваги – вухо. Вестибулярний апарат. Органи смаку і нюху. Значення санітарії та гігієни для життєдіяльності органів чуття.	4
15	Невідкладна допомога і долікарська реанімація.	6
16	Основи законордавства України у сфері соціального захисту та надання соціальних послуг	4
17	Складання й оформлення професійно-нормативних документів. Класифікація ділових паперів. Види документів за класифікаційними ознаками. Формуляр документа. Сучасні вимоги щодо складання та оформлення документів. Правила написання тексту документів.	4
Всього годин		90

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій.

Методи контролю:

поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; реферати; виступ на задану тему.

підсумковий контроль: іспит.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкція з оцінювання навчальної діяльності

здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті».

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Для допуску до іспиту студент має отримати від 70 до 120 балів. Оцінювання знань при проведенні іспиту проводиться за таблицею 2.

Таблиця 2

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, представлених в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають	За кожну відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що

1	16	13	10	теоретичну частину дисципліни	відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час іспиту. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та іспиту становить від min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 3.

Таблиця 3

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Таблиця 4

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з дисциплін**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий,

	значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття та іспит. Студентам, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка F_x , якщо вони були допущені до складання іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється студентам, які не допущені до складання іспиту.

Правила оскарження оцінки

Студент може оскаржити поточну оцінку кафедральній апеляційній комісії у складі зав. кафедри, викладача та професора або доцента кафедри.

Згідно до чинного «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачі освіти ХНМУ» студент може оскаржити оцінку іспиту шляхом подання заяви до свого деканату не пізніше наступного дня після оголошення оцінки з наступним перескладанням іспиту апеляційній комісії.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни – дотримання вимог, встановлених чинним законодавством України, правил ХНМУ, загальних норм етики.

Відвідування занять та поведінка - неприпустимість пропусків, запізень, дотримання норм деонтології.

Політика щодо академічної доброчесності – суворе дотримання академічної доброчесності.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами – індивідуальний підхід до студентів у межах вимог навчальної програми.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни – виконання вимог навчальної програми, отримання достатньої кількості балів.

Заохочення та стягнення – для отримання додаткових знань з сімейної медицини студенти можуть приймати участь у роботі СНТ кафедри.

Техніка безпеки – необхідність дотримання правил безпеки.

Порядок інформування про зміни у силабусі - інформування про зміни у силабусі здійснюється через офіційний сайт ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Згідно до «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного медичного університету» в ХНМУ впроваджено систему академічної доброчесності з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. А. Бількевич, Т. Ю. Чернець. – Тернопіль: ТДМУ; Укрмедкнига, 2015. – 259 с.
2. Айзман Р.И. Возрастная анатомия, физиология и гигиена (для бакалавров) / Р.И. Айзман, Н.Ф. Лысова, Я.Л. Завьялова. — М.: КноРус, 2017. — 419 с.
3. Билич Г.Л. Анатомия человека: Медицинский атлас / Г.Л. Билич, В.А. Крыжановский. — М.: Эксмо, 2018. — 224 с.
4. Беседіна А. А. Вітчизняний та європейський вимір здоров'яспрямованої діяльності / Беседіна Антоніна Анатоліївна // Укр. пед. журн. Ukrainian Educational Journal. – 2015. – № 4. – С. 96-103. – Бібліогр.: с. 101-102.
5. Беляков, В.Д., Введение в эпидемиологию инфекционных болезней и неинфекционных заболеваний человека / В.Д.Беляков. - М.: Медицина, 2011 - 347с.

6. Внутрішня медицина: Порадник лікарю загальної практики: навчальний посібник. / А.С. Свінціцький, О.О. Абрагамович, П.М. Боднар та ін.; За ред. проф. А.С. Свінціцького. – ВСВ «Медицина», 2014. – 1272 с.
7. Вороненко Ю.В., Проданчук М. Г., Гойда Н. Г., Латишев Є.Є., Михальчук В. М. Сучасні напрямки менеджменту в охороні здоров'я - К.: « Медицина України», 2015. – 335 с.
8. Взаємодія «держава-громада» заради здоров'я: зарубіжний досвід боротьби з неінфекційними захворюваннями / Н. О. Рингач, О. М. Дзюба, О. Р. Ситенко, А. О. Керецман // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. – 2015. – № 1. – С. 35–41.
9. Голяченко О.М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / О.М. Голяченко. – К.: Медицина, 2018. – 208 с.
10. Гайворонский И.В. Анатомия и физиология человека: Учебник для студентов учреждений среднего профессионального образования / И.В. Гайворонский, Г.И. Ничипорук, А.И. Гайворонский. — М.: ИЦ Академия, 2018. — 496 с.
11. Дужий І. Д. Перша допомога при невідкладних станах : навч. посіб. / І. Д. Дужий, О. В. Кравець. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 213 с.
12. Дробинская А.О. Анатомия и возрастная физиология: Учебник для бакалавров / А.О. Дробинская. — М.: Юрайт, 2018. — 527 с.
13. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М.Касевич ; за ред. В.І. Литвиненка. –7-ме вид., випр. – К.: ВСВ –Медицина, 2017. – 424 с.
14. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. – 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д. Звереві. – Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. – 536 с.
15. Єжова О. О. Здоровий спосіб життя : навч. посіб. / О. О. Єжова. – Суми : Університетська книга, 2010. – 127 с.
16. Єжова О. До питання трактування понять педагогіки здоров'я / Ольга Єжова // Рідна шк. – 2017. – № 1/2. – С. 23-26. – Бібліогр.: с. 25.
17. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. – Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. – 488 с
18. Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VIII від 17.01.2019 (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 18, ст.73).
19. Каменская В.Г. Возрастная анатомия, физиология и гигиена: Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения / В.Г. Каменская, И.Е. Мельникова. — СПб.: Питер, 2018. — 272 с.
20. Медицинская реабилитация: учебное пособие / Т. А. Золотарева, К. Д. Бабов, Б. А. Насибуллин [и др.] – К.: КИМ, 2012. – 495 с.
21. Медицина невідкладних станів.-Підручник під ред. І. С.Зозулі.-К.:Медицина, 2012.- 728 с.
22. Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини: підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. – Київ : Медицина, 2014. – 199 с.
23. Основы физиологии человека. Учебник для высших учебных заведений, в 2-х томах / Под редакцией акад. РАМН Б.И.Ткаченко. СПб., 2014. – Т. 2. – 413 с.

24. Панцир С.І., Чугаєвський М.В., Бодревич М.О. Моніторинг дотримання права на соціальний захист в Україні у 2010 році : підсумкове видання. – Л., 2011. - 131 с. : табл.
25. Павлоцька Л.Ф., Дуденко Н.В., Левітін Є.Я. Фізіологія харчування: підручник. – Суми: Університетська книга, 2019. – с. 473.
26. Реформа соціального захисту : результати громадського моніторингу / Стадник В. К., Єлькіна Г. С., Панцир С. І., Чернинська Т. О. ; Фонд суспіл. безпеки, Міжнар. фонд "Відродження". - К. : [б. в.], 2012. - 116 с.
27. Семігіна Т. В. Інформування населення про соціальні та реабілітаційні послуги : методичний посібник. К. : [К.І.С.], 2013. - 104 с.
28. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини. — К.: Медицина, 2011. —248 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://www.moz.gov.ua/> - офіційний сайт МОЗ України

<http://libr.knmu.edu.ua/> - сайт наукової бібліотеки ХНМУ

<http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4204>